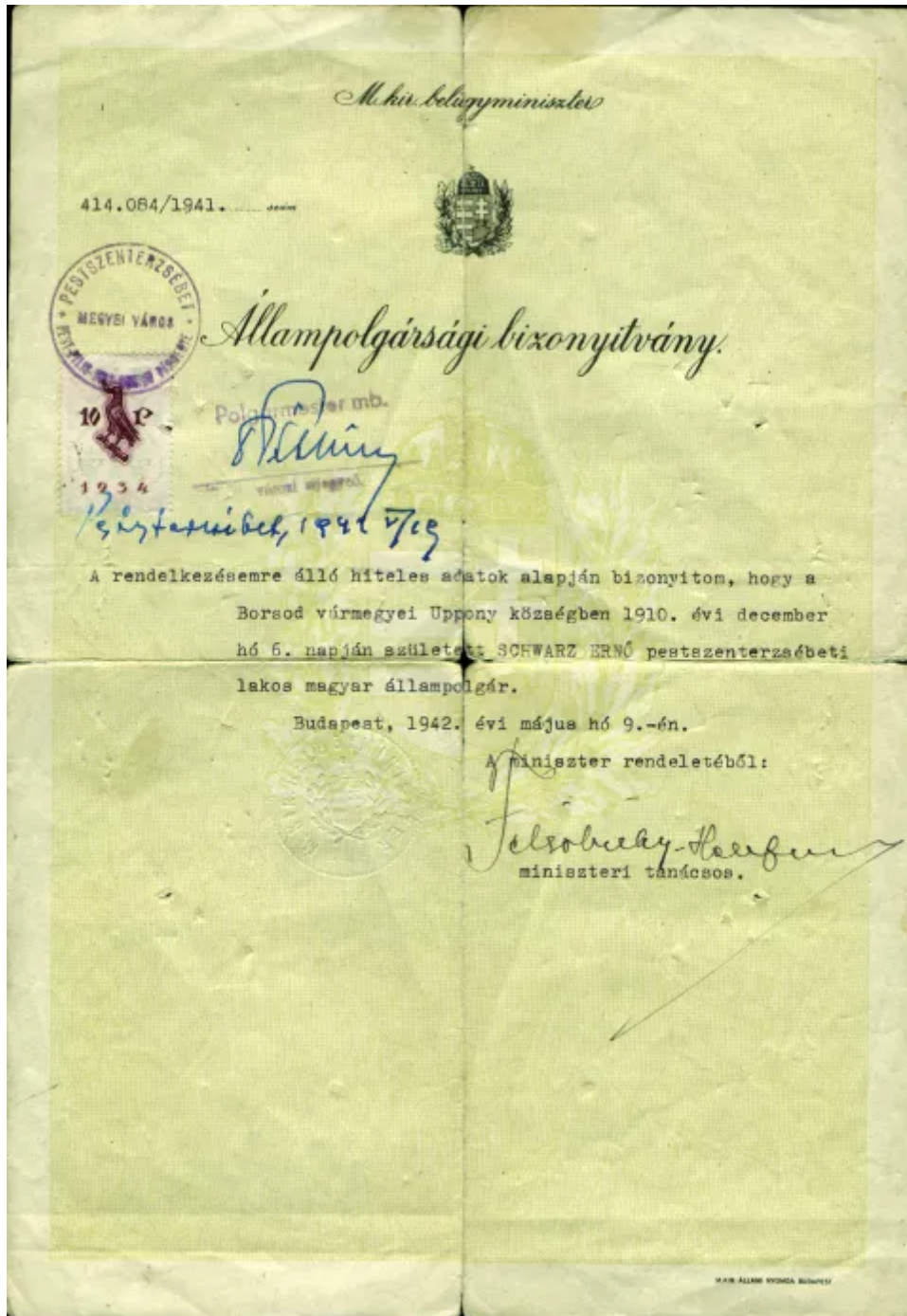

Schwarz Ernő Állampolgársági Bizonyítványa

Ez egy hivatalos irat 1942-ből, amiben az áll, hogy én magyar állampolgár vagyok. Sajnos nem emlékszem, hogy milyen alkalmából kellett ezt beszereznem. 1941-ben mentem munkaszolgálatra. Volt az őrszázadnak a parancsnoka. Négy század volt a laktanyában. És ennek a négy századnak ő volt a rangidős századparancsnoka, nem emlékszem a nevére. Nagyon jóban voltam ezzel a századossal. És mondtam neki, százados úr, ha meg akarja menteni az életét, jelentsen beteget, és menjen be a kórházba. És akkor befeküdt a kórházba, én is bementem oda mint a csicskája. De nem tartott sokáig. Ott voltam tán egy hónapig, és közben elvitték a századot. Amikor lejárt, akkor visszamentem jelentkezni az őrszázadba, és azt mondták, kérem, maga zsidó, fiatalember.

Magának Alsódabason kell jelentkezni a munkaszolgálatosoknál. Ez nyáron lehetett. Elmegyek Alsódabasra, rengeteg ember volt ott. De már csak kikeresztelkedett fehér karszalagosok voltak ott. A többieket már elvitték. Pécs mellett, egy fürdőnél gazdasági munkára osztottak be minket. Ez jó két évig tartott. És akkor jött egy parancs, hogy a bajai utászoknak kellenek munkások, és akkor két századot elvittek a bajai utászok. Én azokhoz kerültem, és mentünk, hogy erősítést csináljunk a szerbek ellen. Mi ki akartunk építeni ottan a magyar oldalon egy védőfalat, hogy ők ne tudjanak esetleg átjönni mihozzánk. És ott voltunk többet mint egy évig. Akkor beosztottak minket a határőrséghez, a hegyekben kellett megfigyelőt építeni, Kőrösmezőn [Máramaros vármegye], de akkor már az oroszok közel voltak, és akkor Lengyelország felé mentünk, de visszajöttünk. Megint mentünk, megint visszajöttünk. Kőrösmezőn mi mindent hamarabb tudtunk, mint a parancsnokság, mert mi hallgattuk a rádiót. A fehér karszalagosok legtöbbszörének a felesége keresztény volt, rendszeresen lejárta oda, ők hozták a rádiót.